

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย
ข้อมูล ณ วันที่ ๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายสายชล จันทร์วิโร
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๘๘/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลน้ำชุม อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย
โทรศัพท์: ๐๙๙-๘๘๔-๘๗๔๒ Facebook: กำนันอ้อ มะม่วงร้อยล้าน Line: -
เกิด พ.ศ. ๒๕๒๐ ปัจจุบันอายุ ๔๘ ปี
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
๖. อาชีพปัจจุบัน
☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ ผู้นำท้องที่ (กำนัน)
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก มะม่วงโชคอนันต์
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
- แปลงปลูกมะม่วงโชคอนันต์
๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๓.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย
๑. เทคนิคการขยายพันธุ์มะม่วง เกษตรกรต้องเตรียมต้นกล้าที่ดี พันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพอากาศใน
ท้องที่ แนะนำให้เพาะพันธุ์มะม่วงโดยใช้เมล็ดลงถุงเพาะก่อนประมาณ ๑ - ๒ เดือน แล้วค่อยลงแปลงปลูก
ประมาณ ๒ - ๓ ปี ค่อยเสียยอด มะม่วงจะโตเร็วและให้ผลดก
๒. การเก็บเกี่ยวที่มีคุณภาพ ต้องอาศัยเวลาในช่วงที่มะม่วงแก่/มะม่วงอ่อน ตามที่ตลาดต้องการเกษตรกร
ไม่ควรใจร้อน เนื่องจากราคาของมะม่วงจะขึ้นอยู่กับปริมาณของมะม่วงแปรผกผันกับความต้องการของตลาดเสมอ
๓. การลดต้นทุนด้านปัจจัยการผลิต เกษตรกรควรที่จะหมั่นศึกษาหาความรู้ในเรื่องการลดต้นทุนเน้นการใช้
ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ปุ๋ยสังคด และการผลิตธาตุอาหารรองใช้เอง
๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๔.....หลักสูตร ประกอบด้วย
๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๔..... หลักสูตร ประกอบด้วย
๑. Zoning การบริหารจัดการพื้นที่ให้เหมาะสมกับชนิดพืชและสภาพแวดล้อม
๒. การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต เน้นการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ปุ๋ยสังคด และการผลิตธาตุ
อาหารรองใช้เอง
๓. การพัฒนาคุณภาพผลผลิตและมาตรฐานการผลิต การทำตามมาตรฐาน GAP (Good
Agricultural Practices)

๔. การจัดการด้านการตลาดและการแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร.....

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การจัดทำบัญชีครัวเรือน การวางแผนการเงินและบริหารจัดการต้นทุนอย่างเป็นระบบ.....

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การขายและแผนการตลาดรวมถึงการสร้างเครือข่ายการตลาด.....

๒. การใช้เทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ เช่น ระบบน้ำอัจฉริยะ..พลังงานแสงอาทิตย์.....

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรที่มีความโดดเด่น คือการปลูกมะม่วงระยะชิด จุดเด่นการทำสวนมะม่วงจะเน้นการปลูกมะม่วงระยะชิด (๒x๓ เมตร) ๒๕๐ ต้น/ไร่ และตัดแต่งกิ่งไม่ให้สูงอยู่เสมอ ทำให้มีการจัดการผลผลิตได้ง่าย ได้ผลผลิตมาก เก็บเกี่ยวง่าย ใช้แรงงานน้อย ปลอดภัยและแมลงศัตรูพืช ลดปริมาณวัชพืชได้ทรงพุ่ม และทำให้การจัดการพ่นสารเคมีและฮอร์โมนทำได้ง่ายขึ้น

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วม

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

มีการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. โดยมีคณะกรรมการ ศพก. เครือข่าย และแปลงใหญ่ระดับอำเภอ และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเป็นผู้เข้าร่วมในการจัดทำแผน มีการจัดทำแผนดังนี้

ขั้นตอนการจัดทำแผน	เป้าหมาย	ระยะเวลา
๑. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์	เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร	๖ เดือน - ๑ ปี
๒. วิเคราะห์สถานการณ์	การผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ สภาพปัญหา และความต้องการของเกษตรกร รวมถึงศักยภาพของ ศพก. และเครือข่าย	
๓. กำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงาน	ดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและสถานการณ์ในพื้นที่	
๔. กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ	คณะกรรมการ ศพก. เครือข่าย และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ และผู้ที่เกี่ยวข้อง	
๕. การติดตามและประเมินผล	คณะกรรมการ ศพก. เครือข่าย และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ และผู้ที่เกี่ยวข้อง	

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

.....ต้องการยกระดับคุณภาพชีวิต ซึ่งการเกษตรแบบดั้งเดิมมักต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนสูง ทั้งเรื่องสภาพอากาศ ราคาผลผลิต และต้นทุนที่เพิ่มขึ้น การนำหลักวิชาการและเทคโนโลยีมาใช้จึงเป็นความหวังที่จะช่วยลดความเสี่ยง เพิ่มรายได้ให้มั่นคงขึ้น และลดภาระงานหนักลง ทำให้มีเวลาพักผ่อนหรืออยู่กับครอบครัวมากขึ้น และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม หรือการระบาดของศัตรูพืชที่รุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ต้องหาทางออกที่ยั่งยืน โดยการใช้เทคโนโลยี หรือการเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ ปัจจุบันความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป ผู้บริโภคยุคใหม่ใส่ใจในเรื่องความปลอดภัยของอาหารและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จึงได้รับแรงบันดาลใจที่จะผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงปัจจุบันข้อมูลความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นผ่านอินเทอร์เน็ต สมาร์ทโฟน และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ทำให้เห็นถึงศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาการเกษตรของตนเอง

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

.....การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: ภัยแล้ง น้ำท่วม อุณหภูมิที่แปรปรวน และการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลผลิต ทำให้การเพาะปลูกแบบเดิมมีความเสี่ยงสูง เทคโนโลยีและหลักวิชาการ ช่วยในการบริหารจัดการน้ำ การเลือกพันธุ์พืชที่ทนทานต่อสภาพอากาศ รวมถึงการสร้างโรงเรือนควบคุมสภาพแวดล้อม

.....ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น: ราคาปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และพลังงานที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนสูง เทคโนโลยีช่วยลดการใช้ทรัพยากรเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลงอย่างแม่นยำด้วยโดรน หรือระบบให้น้ำอัตโนมัติที่ช่วยประหยัดน้ำ

การขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร: สังคมสูงวัยและการที่คนรุ่นใหม่หันไปประกอบอาชีพอื่น ทำให้แรงงานภาคเกษตรลดลงและค่าแรงสูงขึ้น เทคโนโลยีอย่างเครื่องจักรกลการเกษตรอัตโนมัติ หุ่นยนต์ หรือโดรน เข้ามาทดแทนแรงงานคนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

ราคาผลผลิตตกต่ำและความผันผวนของราคา: การผลิตที่มากเกินไปความต้องการของตลาด การแข่งขันจากการนำเข้า และการขาดการวางแผนการผลิตการตลาดที่ดี ทำให้ราคาผลผลิตไม่แน่นอน เทคโนโลยีช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลตลาด การวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการ และการเข้าถึงช่องทางการตลาดใหม่ๆ

คุณภาพผลผลิตและความปลอดภัย: ผู้บริโภคมีความต้องการผลผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานสากล หลักวิชาการและเทคโนโลยีช่วยในการควบคุมคุณภาพการผลิต การลดการใช้สารเคมี การตรวจสอบย้อนกลับ และการรักษามาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

ปัญหาเรื่องที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรม: การใช้ที่ดินอย่างไม่เหมาะสม การใช้สารเคมีที่มากเกินไป ทำให้ดินเสื่อมโทรมและเกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีการเกษตรแม่นยำ และหลักวิชาการด้านการจัดการดินและน้ำ ช่วยในการฟื้นฟูและใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

การเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยี: เกษตรกรรายย่อยจำนวนมากยังขาดโอกาสในการเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย การส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาภาคเกษตร

ความต้องการอาหารที่เพิ่มขึ้น: ประชากรโลกที่เพิ่มขึ้นทำให้ความต้องการอาหารสูงขึ้น การเกษตรแบบเดิมอาจไม่เพียงพอต่อความต้องการ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ให้ได้มากที่สุด

๒.๑ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การลดต้นทุนการผลิต การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร เช่น รถไถ ช่วยลดการพึ่งพาแรงงานคน ซึ่งมีแนวโน้มขาดแคลนและมีค่าจ้างสูงขึ้น การใช้พลังงานทางเลือก โซลาร์เซลล์สำหรับปั้มน้ำเพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน

การลดการระบาดของศัตรูพืช การใช้โดรนพ่นยาอย่างแม่นยำ เพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมี และลดการสัมผัสของเกษตรกรกับสารเคมีโดยตรง

การเพิ่มมูลค่าผลผลิต การแปรรูปผลผลิตโดยการใช้เทคโนโลยีในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม เช่น การอบแห้ง

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การใช้รถไถติดเครื่องตัดหญ้า (รถไถตัดหญ้า) ช่วยให้สามารถกำจัดวัชพืชในพื้นที่กว้างได้อย่างรวดเร็ว และสม่ำเสมอ แทนที่จะใช้แรงงานคนจำนวนมาก หรือที่สำคัญกว่านั้นคือ ลดความจำเป็นในการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ซึ่งเป็นการลดการปนเปื้อนของสารเคมีลงสู่ดินและแหล่งน้ำอย่างเห็นได้ชัด และเมื่อเศษหญ่าย่อยสลาย จะเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้ดิน ทำให้ดินร่วนซุย มีโครงสร้างที่ดีขึ้น

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

(๓.๑) การวิเคราะห์สภาพพื้นที่และวางแผนอย่างรอบด้าน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการทำเกษตรแบบมีหลักวิชาการ วิเคราะห์ดิน เพื่อทราบชนิดของดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และปัญหาเฉพาะของดิน โดยการเก็บตัวอย่างดินส่งตรวจวิเคราะห์ดิน

วิเคราะห์แหล่งน้ำ เพื่อทราบปริมาณน้ำที่เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดฤดู คุณภาพน้ำ และความเป็นกรด-ด่างของน้ำ โดยสำรวจแหล่งน้ำ สังเกตปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ (คลอง บ่อ อ่างเก็บน้ำ) ในช่วงฤดูแล้ง และฤดูฝนตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ

วิเคราะห์สภาพภูมิอากาศ เพื่อเข้าใจรูปแบบอุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน แสงแดด และความชื้นในพื้นที่ โดยรวบรวมข้อมูล จากสถานีอุตุนิยมวิทยา แอปพลิเคชันพยากรณ์อากาศ หรือบันทึกข้อมูลสภาพอากาศในพื้นที่ และสังเกตการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลในพื้นที่จริง

(๓.๒) การเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสม เลือกพืชที่ "ถูกกับที่" และ "สู้โรค" ทนต่อสภาพภูมิอากาศ เลือกพันธุ์พืชที่ได้รับการวิจัยและพัฒนาให้เหมาะสมกับพื้นที่ เลือกใช้พันธุ์พืชที่มีพันธุกรรมที่สามารถต้านทานหรือลดความเสียหายจากโรคพืชและแมลงศัตรูพืชที่ระบาดบ่อยในพื้นที่ได้ดี เพื่อลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัด

(๓.๓) การจัดการธาตุอาหารพืชอย่างมีประสิทธิภาพ (การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน) ซึ่งหัวใจของการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตอย่างยั่งยืน โดยการทำความเข้าใจผลวิเคราะห์ดิน และคำนวณปริมาณปุ๋ยที่เหมาะสม.....

โดยใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำจากผลวิเคราะห์ดิน ผสมกับความต้องการธาตุอาหารของพืชในแต่ละระยะการเจริญเติบโต

(๓.๔) การจัดการน้ำอย่างรู้คุณค่า ใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่มากไป ไม่น้อยไป สร้างระบบให้น้ำที่มีประสิทธิภาพ ใช้ระบบน้ำอัจฉริยะซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะพื้นที่ ประโยชน์สามารถลดการสูญเสียน้ำจากการระเหย และควบคุมปริมาณน้ำที่พืชได้รับได้แม่นยำ.....

(๓.๕) การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM :- Integrated Pest Management) หมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสังเกตการระบาดของศัตรูพืชหรืออาการของโรคพืช การจัดการวัชพืช การใช้พันธุ์ต้านทาน.....

(๓.๖) การเก็บเกี่ยวและจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพดีที่สุดในมือผู้บริโภค กำหนดระยะเวลาเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม เก็บเกี่ยวเมื่อผลผลิตมีคุณภาพดีที่สุดในมือผู้บริโภค ไม่เร็วไปหรือช้าไป ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เก็บเกี่ยวอย่างระมัดระวังเพื่อลดความเสียหายต่อผลผลิต การคัดแยก และการเก็บรักษาในอุณหภูมิที่เหมาะสม เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาและรักษาคุณภาพ.....

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) มะม่วงโชคอนันต์ พื้นที่ปลูกจำนวน...๖๐-๐-๐...(ไร่-งาน-วา)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า) มะม่วงโชคอนันต์ มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)			
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔ ขึ้นไป
๑. ค่าเตรียมดิน	๗๐๐	-	-	-
๒. ค่าปลูก	๔๐๐	-	-	-
๓. ค่าพันธุ์	๓,๘๔๐	-	-	-
๔. ค่าปุ๋ยเคมี	๑,๓๖๐	๑,๓๖๐	๑,๓๖๐	๒,๙๐๕
๕. ค่าปุ๋ยอินทรีย์	-	-	-	๖๐๐
๖. ค่าสารเคมีกำจัดโรค/แมลง	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕,๕๐๐
๗. ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๑,๓๕๐
๘. ค่าธาตุอาหารเสริม (แคลเซียม-โบรอน)	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๑,๐๐๐
๙. ค่าสารพาโคลบิวทาโซล ๑๕%	-	-	-	๑,๙๐๐
๑๐. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๕๓๐	๕๓๐	๕๓๐	๕๓๐
๑๑. ค่าขนส่ง	-	-	-	-
๑๒. ค่าแรงงานเก็บเกี่ยว	-	-	-	๔,๐๐๐
รวมต้นทุน (บาท/ไร่)	๘,๐๘๐	๓,๑๔๐	๓,๑๔๐	๑๗,๗๘๕
รวมต้นทุน (บาท/กก.)	-	-	-	๕.๙๐

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขยายมะม่วงผลดิบ และแปรรูป

เฉลี่ยรายได้วันละ ๒,๐๐๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขยายมะม่วงผลดิบ และแปรรูป

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๑๒,๐๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขยายมะม่วงผลดิบ และแปรรูป

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๘๕,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขยายมะม่วงผลดิบ และแปรรูป

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

มีรายได้มั่นคงขึ้น เกษตรกรในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จะส่งผลให้เกิดการหมุนเวียนเงินในชุมชน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

ใช้โดรนในการพ่นปุ๋ย พ่นสารเคมี และพ่นสารชีวภัณฑ์ ซึ่งโดรนช่วยให้สามารถพ่นปุ๋ย พ่นสารเคมี และสารชีวภัณฑ์ได้อย่างแม่นยำ ตรงจุด ไม่ฟุ้งกระจายเกินความจำเป็น ลดปริมาณการใช้สารเคมี และลดการสัมผัสสารเคมี ซึ่งการลดการใช้สารเคมีในแปลงส่งผลต่อคุณภาพน้ำและดินในของชุมชน ลดการปนเปื้อนในแหล่งน้ำธรรมชาติ และส่งเสริมระบบนิเวศที่ดีขึ้น และได้ใช้รถไถติดเครื่องตัดหญ้า (รถไถตัดหญ้า) ช่วยให้การกำจัดวัชพืชในพื้นที่กว้างได้อย่างรวดเร็วและสม่ำเสมอ แทนที่จะใช้แรงงานคนจำนวนมาก หรือที่สำคัญกว่านั้นคือ ลดความจำเป็นในการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ซึ่งเป็นการลดการปนเปื้อนของสารเคมีลงสู่ดินและแหล่งน้ำอย่างเห็นได้ชัด และเมื่อเศษหญ้าย่อยสลาย จะเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน ทำให้ดินร่วนซุย มีโครงสร้างที่ดีขึ้น เพิ่มความสามารถในการอุ้มน้ำและธาตุอาหาร ลดการใช้ปุ๋ยเคมีบำรุงดิน และลดต้นทุนการผลิต ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนอีกทางหนึ่ง

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยการคืนเศษซากพืชลงสู่ดิน ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินมีโครงสร้างที่ดีขึ้น อุ้มน้ำได้ดีขึ้น และมีจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อพืช และยังช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งการลดการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร ช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และมลพิษทางอากาศอื่นๆ ที่เป็นสาเหตุของภาวะโลกร้อน และการที่ดินมีสุขภาพดีจากการเพิ่มอินทรีย์วัตถุก็จะช่วยกักเก็บคาร์บอนไว้ในดินได้มากขึ้น

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

สามารถวิเคราะห์และวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ สภาพดินฟ้าอากาศ และความต้องการของตลาด อีกทั้งยังมีการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกัน ศพก. เครือข่าย ในพื้นที่

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

เป็นสถานที่ที่ใช้จัดอบรมและเปิดโอกาสให้เกษตรกรที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานจากเกษตรกรต้นแบบได้ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จริง มีเกษตรกรต้นแบบเป็นวิทยากร มีความเชี่ยวชาญให้เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับพื้นที่ มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ ศพก. ทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกรด้วยกันเอง และระหว่างเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรได้อย่างยั่งยืน และผู้ที่เข้ารับการอบรมหรือศึกษาดูงานจาก ศพก. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้กับการทำเกษตรของตนเองได้จริง

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

๑. ปัญหาด้านการผลิตและการปลูกพืช

ปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืช: สามารถให้คำแนะนำเบื้องต้นเกี่ยวกับการระบุชนิดของโรคและแมลง การป้องกันกำจัดด้วยวิธีธรรมชาติ หรือการเลือกใช้สารชีวภัณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อลดการใช้สารเคมี

ปัญหาดินเสื่อมโทรม/ขาดความอุดมสมบูรณ์: ให้คำแนะนำเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ การปลูกพืชบำรุงดิน หรือการใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างถูกวิธี

ปัญหาการขาดแคลนน้ำ/การจัดการน้ำ: ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนระบบให้น้ำที่เหมาะสมกับพืช และสภาพพื้นที่ หรือการบริหารจัดการแหล่งน้ำที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การเลือกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่และสภาพอากาศ: ช่วยแนะนำพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ และมีศักยภาพในการทำตลาด

๒. ปัญหาด้านการบริหารจัดการและเทคโนโลยี

การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้: ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการเกษตรขนาดเล็ก เช่น รถไถตัดหญ้าเพื่อลดแรงงานและการใช้สารเคมี ระบบให้น้ำอัจฉริยะ และโดรนเพื่อการเกษตร

การลดต้นทุนการผลิต: แนะนำวิธีการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น การผลิตปุ๋ยใช้เอง การลดการใช้สารเคมี การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ หรือการจัดการแรงงานให้คุ้มค่า

การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว: ให้คำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับการเก็บรักษาผลผลิต การคัดแยกคุณภาพ เพื่อลดความเสียหายและยืดอายุผลผลิตก่อนนำออกจำหน่าย

๓. ปัญหาด้านการตลาดและช่องทางการจำหน่าย

การหาช่องทางการจำหน่ายผลผลิต: แนะนำช่องทางการจำหน่ายที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นตลาดท้องถิ่น การรวมกลุ่มกับเกษตรกรเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง การติดต่อผู้ประกอบการรับซื้อ

การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต: ให้คำแนะนำเบื้องต้นเกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าและทางเลือกในการจำหน่าย

การสร้างแบรนด์และการตลาด: แนะนำแนวคิดเบื้องต้นในการสร้างเอกลักษณ์ให้กับผลผลิต หรือการทำตลาดง่าย ๆ เพื่อให้เป็นที่รู้จัก

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ศพก. เป็นจุดเรียนรู้ที่มีการจัดอบรมและสาธิตเทคโนโลยีการเกษตร มีการจัดทำแปลงเรียนรู้ในพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรที่สนใจสามารถเข้ามาศึกษาดูงาน ทำให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เกษตรกรต้นแบบของ ศพก. เป็นผู้เชี่ยวชาญสามารถเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงได้ ทำให้ความรู้ด้านวิชาการกระจายไปอย่างกว้างขวาง

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม โดยสมาชิกของกลุ่มใช้โอกาสในการประชุมหรือรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ปัญหา และแนวทางแก้ไข ซึ่งเป็นช่องทางที่เกษตรกรสามารถเรียนรู้จากเพื่อนเกษตรกรด้วยตนเอง ส่งผลให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความสามัคคี และสามารถรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสร้างโอกาสใหม่ๆ ร่วมกันได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ เข้าร่วมประชุมในเวทีต่างๆ เพื่อรับฟังปัญหา ความต้องการ และร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผน กิจกรรมต่างๆ ด้านการเกษตรที่เป็นประโยชน์ และได้เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เพื่อแบ่งปันประสบการณ์และความรู้ที่มีให้กับเพื่อนเกษตรกร และยังเปิดแปลงเรียนรู้ให้เป็นพื้นที่สำหรับศึกษาดูงานและเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ ทำให้เกษตรกรท่านอื่นสามารถเห็นตัวอย่างและนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้จริง นอกจากนี้ยังได้ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ เกษตรอย่างใกล้ชิด เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ปัญหาที่พบในพื้นที่ และรับคำแนะนำหรือองค์ความรู้ใหม่ๆ จากภาครัฐและภาคเอกชน นอกจากนี้ยังร่วมเป็นคณะทำงาน โครงการส่งเสริมการเกษตรอื่นๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ทำหน้าที่เป็นผู้รับฟังปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะจากเกษตรกรโดยตรง เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้น มาวิเคราะห์และนำเสนอต่อคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหอย่างตรงจุด ประสานงานและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงภาคเอกชน เพื่อดึงเอาทรัพยากร องค์ความรู้ และโอกาสใหม่ๆ เข้ามาสู่ ศพก. และเกษตรกรในพื้นที่ และร่วมบรรยาย ให้คำแนะนำ และแบ่งปันประสบการณ์จริงในการทำเกษตรแบบยั่งยืนให้กับเกษตรกรที่เข้ามาเรียนรู้ที่ ศพก. หรือในกิจกรรมอบรมต่างๆ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน สิ่งที่ทำให้ภาคภูมิใจที่สุดคือ การได้เห็นรอยยิ้มของเกษตรกร และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ศพก. ได้กลายเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและยั่งยืน ความภาคภูมิใจอีกประการคือการได้เห็น พลังของความร่วมมือและความสามัคคี การดำเนินงานของ ศพก. จะไม่ประสบความสำเร็จเลยหากไม่มีการประสานงานที่ดีระหว่างเกษตรกรด้วยกันเอง หน่วยงานภาครัฐ และภาคีเครือข่ายต่างๆ การที่เราสามารถรวมพลังกันเพื่อเป้าหมายเดียวกัน คือการพัฒนาภาคเกษตรของชุมชน และสุดท้ายนี้มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการ วางรากฐานการพัฒนาด้านการเกษตรที่มั่นคงและยั่งยืน ให้กับชุมชนเชื่อว่าองค์ความรู้ ประสบการณ์ และเครือข่ายที่เกิดขึ้นจาก ศพก. จะเป็น

มรดกที่ส่งต่อให้คนรุ่นหลังได้ใช้ประโยชน์ และจะช่วยให้การเกษตรของชุมชนสามารถปรับตัวและเติบโตไปพร้อมกันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้เสมอ.....

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

เกษตรกรต้นแบบมีความเป็นผู้นำและคอยให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหา และมีจิตอาสา เสียสละเวลา แรงกาย และแรงใจเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน.....

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

เกษตรกรต้นแบบเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีจิตอาสาช่วยเหลืองานในชุมชน.....

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ไม่มีใครประสบความสำเร็จได้ด้วยตัวคนเดียว การทำงานเป็นทีมต้องอาศัยความร่วมมือและความเข้าใจซึ่งกันและกัน เปิดใจรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และมองหาทางที่จะทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน.....

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

- เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย.....

- คณะกรรมการ เครือข่าย ศพก.ระดับอำเภอศรีนคร.....

- ศพก.ศูนย์เครือข่ายอำเภอศรีนคร.....

- เกษตรกรต้นแบบอำเภอศรีนคร.....

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

เจ้าหน้าที่ประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกับคณะถอดบทเรียน ลงพื้นที่เก็บข้อมูลการถอดบทเรียน และตรวจสอบข้อมูลตามหลักวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุค กระดาษ ปากกา กระดาษบรืฟ ปากกาเคมี คลิปหนีบกระดาษ เป็นต้น.....

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

- ไม่มี.....

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาพประกอบการดำเนินงานของเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
(ศพก.) อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย

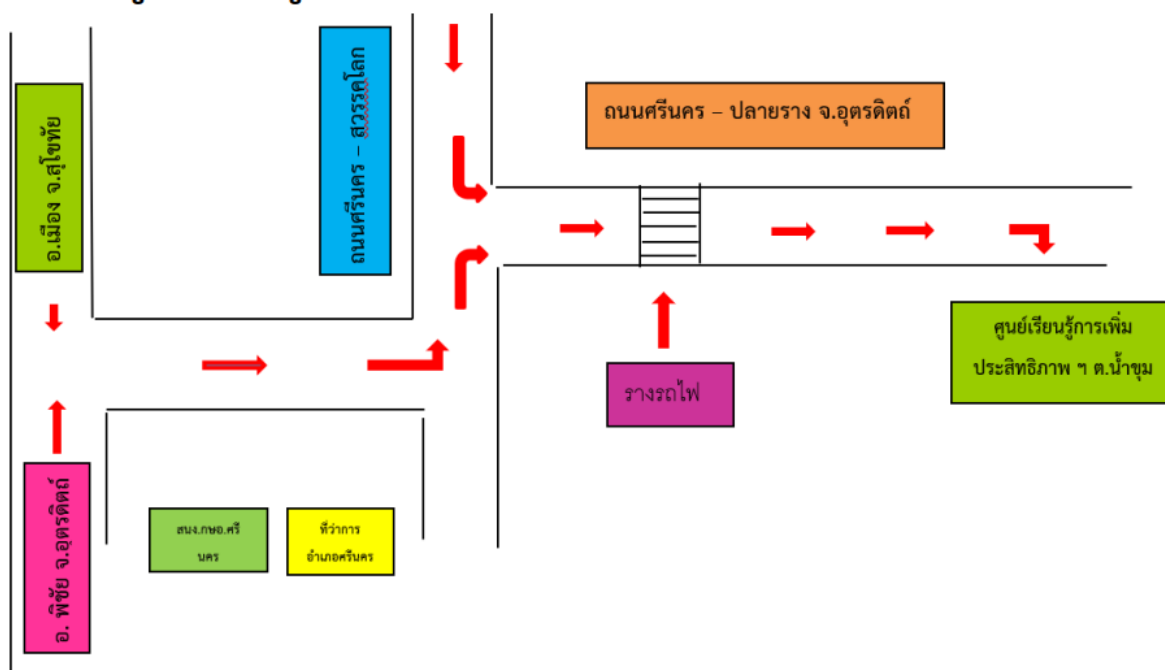
ภาคผนวก

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย

พิกัด : พิกัดศูนย์เรียนรู้ฯ : X = 599719 Y = 1926340

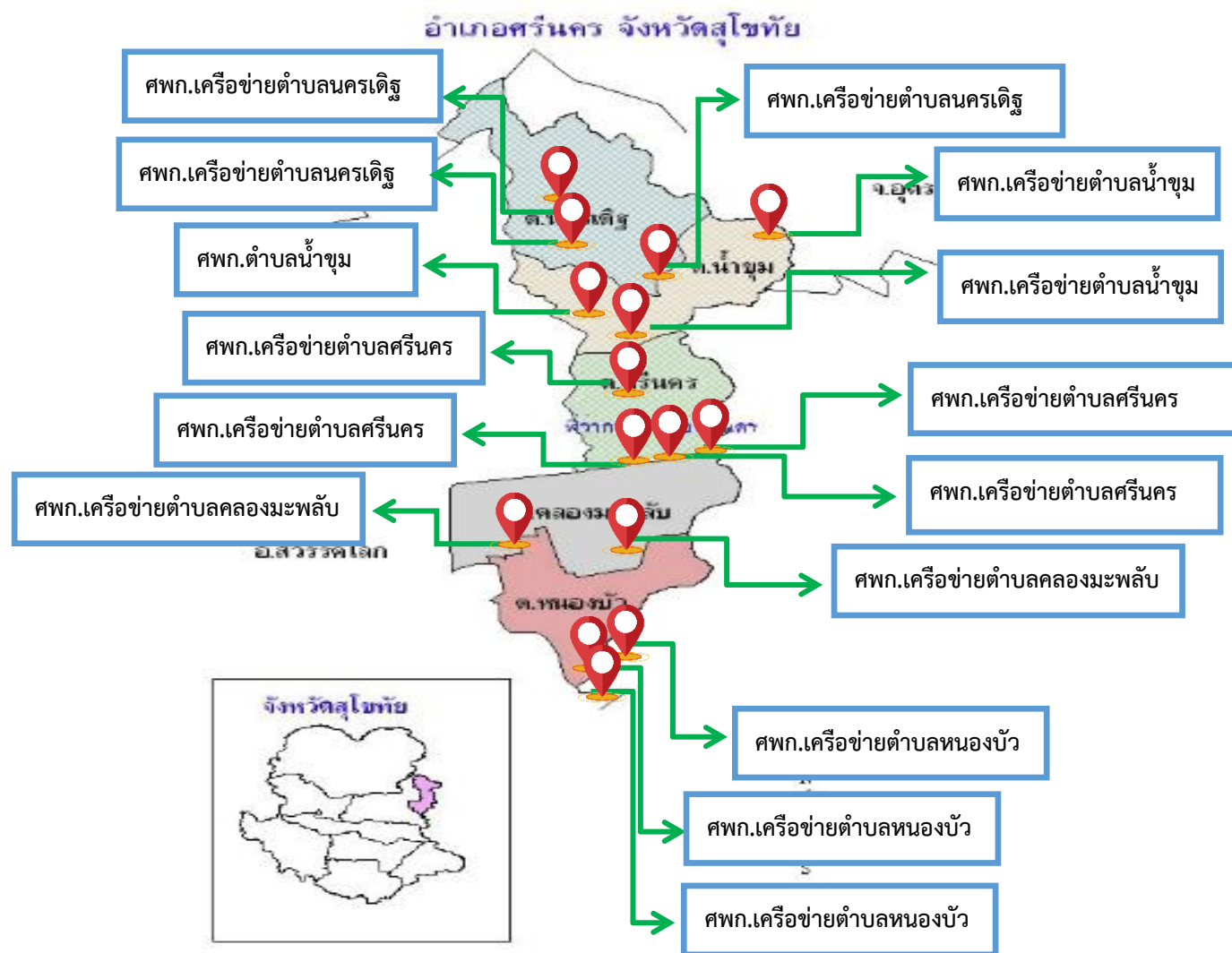
พิกัดแปลงเรียนรู้ฯ : X = 599555 Y = 1926166

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และศูนย์เครือข่าย

อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย

รายละเอียด ศพก. ศูนย์เครือข่าย อำเภอศรีนคร ปี ๒๕๖๘

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์
๑	การปรับปรุงบำรุงดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๘	หนองบัว	นายพิชัย ได้ลาภ
๒	ศูนย์ข้าวชุมชนศรีนคร	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๕	ศรีนคร	นางจิตติมนกาญจน์ จันทร์ละมูล
๓	ศูนย์ข้าวบ้านคลองเจริญ	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๙	น้ำชุม	นายเรไร สร้อยสุวรรณ
๔	มะม่วงน้ำดอกไม้ตำบลศรีนคร	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๐	ศรีนคร	นายดำรงศักดิ์ คงเดช
๕	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ม.๖ คลองมะพลับ	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๖	คลองมะพลับ	นายสมปรารถ ทองพราว
๖	ศูนย์ผักอินทรีย์นครเด็ฐ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	นครเด็ฐ	นางสาวสุกัญญา ทองนไก่อ
๗	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านศรีนคร	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	ศรีนคร	นางณัฐณา รุ่งเรือง
๘	ศูนย์เรียนรู้ศพก.เครือข่าย ตำบลหนองบัว	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	หนองบัว	นางกุหลาบ อ่ำดี
๙	ศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชผักบ้านศรีนคร	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๓	ศรีนคร	นางรุจิรา อินชู
๑๐	ศูนย์เรียนรู้การปลูกอินทผาลัม และขยายพันธุ์พืช	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑	คลองมะพลับ	นายสุทิน สังข์ทอง
๑๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลนครเด็ฐ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	นครเด็ฐ	นางอภิญญา เขียวแก้ว
๑๒	ศูนย์เรียนรู้การผลิตและแปรรูปมะม่วง และไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผลด้าน การเกษตร	๘	นครเด็ฐ	นางนงครัก แสนอุบล
๑๓	ศูนย์เรียนรู้การปลูกอินทผาลัม ตำบลน้ำชุม	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๖	น้ำชุม	นางมาลี ทับชู
๑๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหนองบัว	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	หนองบัว	นางอัมพร ชาทิมนตรี